

Huvudman

Praktiska Studier Riks AB
epost@praktiska.se

Beslut

Datum 2022-12-02
Dnr SI 2023:9647
Sida 1 (8)

Ärendet

Tillsyn av gymnasieskolan Praktiska Gymnasiet Kristianstad i Kristianstads kommun; nu fråga om uppföljning av beslut den 22 maj 2024

Beslut

Avstående från ingripande

Skolinspektionen avstår med stöd av 26 kap. 12 § p. 3 skollagen (2010:800) från att ingripa mot Praktiska Studier Riks AB avseende brister rörande dokumentation i betygskatalog. Skolinspektionen avslutar därmed ärendet.

Beslutet om avstående från ingripande får enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen inte överklagas.

Områden utan konstaterade brister

Skolinspektionen avslutar ärendet i de delar det avser utbildning på introduktionsprogrammet programinriktat val, studiehandledning på modersmålet samt beslut om betyg.

~~Redovisning av åtgärder~~

~~Redovisningen av de vidtagna åtgärderna skickas via e-post till skolinspektionen.lund@skolinspektionen.se, eller per post till Skolinspektionen, Box 156, 221 00 Lund. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för ärendet (dnr 2023:9647) i de handlingar som sänds in.~~

Om ärendet

Skolinspektionen har våren 2024 genomfört en tillsyn av Praktiska Gymnasiet Kristianstad i Kristianstads kommun. Tillsynen har omfattat bestämmelser gällande om undervisning bedrivs av behöriga och legitimerade lärare, om undervisningen följer och omfattar aktuellt ämnes syfte och centrala innehåll, arbetsplatsförlagt lärande (apl), utbildning på introduktionsprogrammet programinriktat val, studiehandledning på modersmålet samt beslut om betyg och betygskatalog.

Skolinspektionen har den 22 maj 2024 beslutat att förelägga Praktiska Studier Riks AB senast den 6 november 2024 vidta åtgärder för att avhjälpa brister rörande utbildning på introduktionsprogrammet programinriktat val samt beslut om betyg och betygskatalog. Vidare har Skolinspektionen

ok Rättelse av beslut enligt 36 § förvaltningslagen (2017:900) den 16 december 2024 / Virghe Baylund

tilldelat Praktiska Studier Riks AB en anmärkning rörande studiehandledning på modersmålet.

Praktiska Studier Riks AB har den 6 november 2024 inkommit med en redovisning av vidtagna åtgärder med anledning av föreläggandet och anmärkningen. Vidare har Praktiska Studier Riks AB den 15 november 2024 inkommit med komplettering i ärendet.

Skolinspektionen har i nu aktuellt ärende tagit ställning till om Praktiska Studier Riks AB har följt föreläggandet och vidtagit åtgärder med anledning av anmärkningen samt om påtalade brister har avhjälpats.

Motivering av beslutet

Skolinspektionen redogör först för de omständigheter som framkommit i tillsynsutredningen och som ligger till grund för myndighetens bedömning, därefter anges de bestämmelser som tillämpas och slutligen redovisar Skolinspektionen sin bedömning i det här fallet.

Huvudmannen ansvarar för att utbildningen genomförs i enlighet med bestämmelserna i skollagen, föreskrifter som har meddelats med stöd av skollagen och de bestämmelser för utbildningen som kan finnas i andra författningar (2 kap. 8 § skollagen). Vidare ska huvudmannen se till att nödvändiga åtgärder vidtas om det framkommer att det finns brister i verksamheten (4 kap. 7 § skollagen).

Avstående från ingripande

Dokumentation i betygskatalog

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Skolinspektionen konstaterade i beslut den 22 maj 2024 att det fanns brister avseende dokumentation i betygskatalog på Praktiska Gymnasiet Kristianstad. Utredningen visade att beslut om betyg inte dokumenteras på föreskrivet sätt i skolans betygskatalog.

Av inkommen redovisning den 6 november 2024 framgår bland annat följande: Huvudmannen uppger att skolan har tagit fram en skriftlig rutin för betygssättning och signering av betygskatalogen och att implementeringsarbetet kommer att pågå läsåret ut.

Huvudmannen har bifogat ett utdrag ur betygskatalogen för bland annat kurserna biologi 1 och psykologi 1. Av utdraget ur betygskatalogen framgår att de lärare som anges i betygskatalogen som betygssättande lärare överensstämmer med de lärare som har signerat. Det framgår vidare att betygssättande lärare signerat och daterat längst ned på en sida i

betygskatalogen där samtliga betyg som lärare beslutat om för en viss kurs framgår.

Kopplat till identifierad brist, att det vid varje beslut om betyg ska finnas en signering med datering, uppger huvudmannen i sin redovisning att huvudmannen har för avsikt att inleda en dialog med systemleverantören för att undersöka möjligheten till systemändringar så att varje enskilt beslut om betyg kan signeras av betygsättande lärare. Huvudmannen uppger vidare att den exakta tidpunkten för en sådan förändring i nuläget inte är given, eftersom det kommer att behöva genomföras samtidigt för samtliga huvudmän inom AcadeMedia-koncernen.

Rättslig reglering

Av 8 kap. 8 § gymnasieförordningen framgår att beslut om betyg ska dokumenteras i en betygskatalog. Vidare framgår att rektorn ansvarar för att betygskatalogen förs.

Av Skolverkets föreskrifter om betygskatalog 7 § framgår att den eller de som beslutar om ett betyg ska datera uppgiften i betygskatalogen och förse uppgiften med sin egenhändiga signatur. Om betygskatalogen förs elektroniskt får uppgiften i stället skrivas under elektroniskt. Vidare framgår av 8 § att betygskatalogen bland annat ska innehålla namn och titel på den eller de som har beslutat om betyg.

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att det fortfarande är en brist att inte varje betyg i betygskatalogen är signerat och daterat. Då varje enskilt betyg är ett beslut ska det vid varje betyg finnas en egenhändig signatur med datering.

Val av ingripande

Skolinspektionen får enligt 26 kap. 12 § skollagen avstå från att ingripa om en överträdelse är ringa (p. 1), den vars verksamhet granskas vidtar nödvändig rättelse (p. 2), eller det i övrigt med hänsyn till omständigheterna finns särskilda skäl mot ett ingripande (p. 3). Praktiska Studier Riks AB:s verksamhet vid Praktiska Gymnasiet Kristianstad uppfyller inte författningarnas krav vad gäller dokumentation i betygskatalog då inte varje enskilt betyg är signerat och daterat i betygskatalogen.

Skolinspektionen bedömer att det finns särskilda skäl att avstå från att ingripa vidare mot aktuell brist. Denna bedömning görs mot bakgrund av att Skolverket har meddelat att myndigheten har för avsikt att se över föreskrifterna om betygskatalog och behov av ytterligare stöd när det gäller vilka krav som ställs på signering av betyg i betygskatalogen.

Områden utan konstaterade brister

Utbildning på introduktionsprogrammet programinriktat val

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Skolinspektionen konstaterade i beslut den 22 maj 2024 att verksamheten inte uppfyllde författningarnas krav gällande utbildningen på introduktionsprogrammet programinriktat val. Utredningen visade att elever som blir godkända i det eller de grundskoleämnena de saknar för behörighet till nationellt program inte omgående flyttas över till de nationella program som utbildningen inriktas mot. Utredningen visade också att elever som under läsåret blir godkända i grundskoleämnena engelska och matematik fortsatt får undervisning i grundskoleämnet läsåret ut. Mot denna bakgrund bedömde Skolinspektionen att utbildningen på programinriktat val inte bedrivs i enlighet med syftet för programmet samt att utbildningen för dessa elever inte har det innehåll som författningarna kräver.

Av inkommen redovisning den 6 november 2024 framgår i huvudsak följande: Huvudmannen uppger i sin redovisning att huvudmannen har haft två separata möten med rektorn för att samtala om åtgärder kopplade till bristerna och huvudmannen har även inlett ett arbete med att se över övergripande rutiner kopplade till introduktionsprogram. Rektorn har tagit fram nya riktlinjer för att säkerställa att betyg i grundskoleämnena för en IM-elev sätts skyndsamt när eleven bedöms vara klar med ämnet och att fortsatt undervisning i grundskoleämnet ej fortsätter. Framtagna riktlinjer har presenterats för undervisande personal, studie- och yrkesvägledare och administratör återkommande vid arbetslagsträffar under höstterminen, som ett led i implementeringen. På en studiedag under höstlovet genomfördes även ett mer djupgående arbete tillsammans med personalgruppen, för att befästa rutinen. Vidare har en ärendegång tagits fram kring hur antagning till nationellt program, när elev på IM blivit behörig till detta, ska genomföras.

Huvudmannen uppger i sin redovisning att endast en elev, i skrivande stund, har blivit klar med sitt grundskoleämne och antagits från IMV till nationellt program och att ärendegången då har följts på korrekt vis. Huvudmannen uppger vidare att rektorn upplever att de parter som varit inblandade i ärendegången (skoladministratör, studie- och yrkesvägledare och undervisande lärare) har god kännedom om rutinerna och med enkelhet har kunnat följa riktlinjerna, i enlighet med beslutad ärendegång. Rektorn har, enligt huvudmannen, även genomfört en efterkontroll av ärendegången. Vidare uppger huvudmannen att en mer omfattande utvärdering av åtgärderna kommer att ske i slutet av juni och att såväl

rektor som huvudmannen kommer att fortsätta följa skolans arbete med att implementera framtagna rutiner läsåret ut.

Rättslig reglering

Av 17 kap. 3 § skollagen framgår att syftet med programinriktat val är att elever ska få en utbildning som är inriktad mot ett visst nationellt program och att de så snart som möjligt ska kunna antas till det programmet.

Av 17 kap. 10 § skollagen framgår att programinriktat val står öppet för ungdomar som inte har alla de godkända betyg som krävs för behörighet till ett visst nationellt program, men från grundskolan har godkända betyg i svenska eller svenska som andraspråk och i engelska eller matematik samt i minst fyra andra ämnen, eller i engelska och matematik samt i minst tre andra ämnen.

Av 6 kap. 4 § gymnasieförordningen framgår att programinriktat val bland annat ska innehålla de grundskoleämnena som en elev inte har godkända betyg i och som krävs för att eleven ska bli behörig till ett nationellt program.

Skolinspektionens bedömning

Utredningen visar att huvudmannen har vidtagit åtgärder för att utbildningen på introduktionsprogrammet programinriktat val ska uppfylla författningarnas krav. Skolinspektionen bedömer att huvudmannen har följt föreläggandet och att bristen är avhjälpt. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Beslut om betyg

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Skolinspektionen konstaterade i beslut den 22 maj 2024 att det fanns brister avseende beslut om betyg på Praktiska Gymnasiet Kristianstad. Utredningen visade att betyg inte sätts efter varje avslutad kurs, att beslut om betyg fattas av lärare som inte bedrivit undervisningen i kursen samt att betyg inte sätts tillsammans med lärare som har legitimation, i de fall undervisande lärare saknar legitimation.

Av inkommen redovisning den 6 november 2024 framgår i huvudsak följande: Huvudmannen uppger att rektor, tillsammans med skolans administratör genomgått AcadeMedias interna fortbildning, Rättssäker betygssättning, för att säkerställa att kompetensen finns vid skolan. Huvudmannen uppger vidare att skolan har tagit fram en skriftlig rutin för betygssättning och signering av betygskatalogen och att

implementeringsarbetet kommer att pågå läsåret ut. Inför läsårsstart har tidsramar fastställts för när betygssättning och signering ska ske, för att säkerställa att alla betyg sätts i anslutning till att kursen avslutas och att datum för kursslut är detsamma för alla elever i skolans undervisningsgrupper. Rektor har informerat alla lärare och administrativ personal om dessa datum redan vid terminsstart, samt att förlängning av kurs inte får förekomma. Vidare har huvudmannen fört en dialog med rektor om betygskatalogerna och om vem som har rätt att fatta beslut om betyg, samt vilka av skolans kurser som inte omfattas av undantag och där en olegitimerad lärare inte får sätta betyg ensam. Huvudmannen uppger i sin redovisning att rektor i sin tur säkerställt att beslut om betyg fattats i enlighet med författningarnas krav och att en representant för huvudmannen besökt skolan i oktober och genomfört en översyn av betygskatalogen för läsåret 2023/2024. Inför betygssättningen i juni 2025 kommer huvudmannen att genomföra stickprovskontroller för att följa upp arbetet.

Huvudmannen har bifogat ett utdrag ur betygskatalogen för bland annat kurserna biologi 1 och psykologi 1. Av utdraget framgår att betygsdatum är detsamma för alla elever i en kurs och att icke-legitimerade lärare signerat betygskatalogen tillsammans med legitimerad lärare (där ej undantagsbestämmelse råder).

Rättslig reglering

Enligt 15 kap. 22 § skollagen ska betyg sättas på varje avslutad kurs, efter genomfört gymnasiearbete och examensarbete och i grundskolans ämnen i de fall undervisning i dessa får förekomma i gymnasieskolan.¹

Av 3 kap. 16 § skollagen framgår att betyg ska beslutas av den eller de lärare som bedriver undervisningen vid den tidpunkt när betyg ska sättas. Om läraren eller lärarna inte är legitimerade ska, enligt andra stycket, beslutet fattas tillsammans med en lärare som är legitimerad. Kan dessa inte enas ska betyget beslutas av den legitimerade läraren under förutsättning att han eller hon är behörig att undervisa i det ämne som betyget avser. I annat fall ska betyget beslutas av rektorn.

Av 8 kap. 1 e § gymnasieförordningen framgår att betyg på gymnasiearbetet ska beslutas av den ansvariga läraren efter att en medbedömare som har erfarenhet av det kunskapsområde som arbetet avser har yttrat sig.

¹ Bestämmelsen har ny lydelse från den 15 juli 2022 genom lag 2022:147. Lagen tillämpas den första gången i fråga om utbildning som påbörjas efter den 30 juni 2025. För utbildning i gymnasieskolan ska äldre bestämmelser fortfarande gälla i fråga om utbildning som har påbörjats före den 1 juli 2025.

Skolinspektionens bedömning

Utredningen visar att huvudmannen har vidtagit åtgärder för att beslut om betyg ska uppfylla författningarnas krav. Skolinspektionen bedömer att huvudmannen har följt föreläggandet och att bristerna är avhjälpta. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Studiehandledning på modersmålet**Omständigheter som ligger till grund för bedömningen**

Skolinspektionen konstaterade i beslut den 22 maj 2024 att det fanns brister i skolans arbete med studiehandledning på modersmålet. Skolinspektionens utredning visade att det fanns en elev som var i behov av studiehandledning på polska men inte fick sådant stöd. Utredningen visade att huvudmannen hade undersökt tillgången till studiehandledare i polska inom den egna organisationen samt varit i kontakt med ett företag som erbjuder fjärrundervisning men att huvudmannen inte hade annonserat efter studiehandledning i polska. Mot denna bakgrund bedömde Skolinspektionen att huvudmannens ansträngningar för att hitta en studiehandledare i aktuellt språk inte kunde anses vara tillräckliga.

Av inkommen redovisning den 6 november 2024 samt kompletterande redovisning den 15 november framgår i huvudsak följande: Huvudmannen uppger att eleven som tidigare bedömdes vara i behov av studiehandledning inte bedöms vara det längre. Huvudmannen uppger vidare att ett antal åtgärder har genomförts för att förekomma brister framgent. Huvudmannen uppger bland annat att ett nytt kartläggningsmaterial för att undersöka behovet av studiehandledning har tagits fram och att rektor har aktualiserat materialet för all personal på skolan. Skolan har även sett över både hur de informerar elever om rätten till studiehandledning, samt hur skolan i sina befintliga rutiner kan lyfta perspektivet som en tidig utgångspunkt kopplad till elevernas måluppfyllelse. Huvudmannen uppger att skolan har en proaktiv elevuppföljning och att elevhälsoteamet kopplas in för att kartlägga och utreda elevers behov av studiehandledning för de elever som i samband med elevavstämningsmöten uppmärksammas för att eventuellt ha behov av studiehandledning på modersmålet. Därutöver uppger huvudmannen att de avsatt resurser till specialpedagogisk kompetens på huvudmannanivå, vars uppdrag är att bland annat tillhandahålla kompetensutveckling för specialpedagoger. Huvudmannen uppger att de utifrån aktuell skolas beslut säkerställt kompetensutveckling, till samtliga specialpedagoger i nätverket, kring studiehandledning på modersmålet. Huvudmannen uppger därtill att skolchefen, i oktober och april, tillsammans med rektorn följer upp antalet elever i behov av studiehandledning.

Rättslig reglering

Av 9 kap. 9 § gymnasieförordningen framgår att en elev ska få studiehandledning på sitt modersmål, om eleven behöver det.

Skolinspektionens bedömning

Utredningen visar att huvudmannen har vidtagit åtgärder gällande skolans arbete med studiehandledning på modersmålet. Skolinspektionen bedömer att bristen är avhjälpt. Ärendet ska därför avslutas även i denna del.

X Viveka Berglund

Beslutsfattare
Signerat av: Viveka Berglund

X Hanne Lernout

Föredragande
Signerat av: Hanne Lernout